

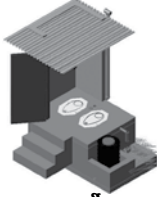

चर्पीको प्रकार

चर्पीको प्रकार	कस्तो हुन्छ	फाइदा	सिमिता
 <p>सुधारिएको खाल्डो चर्पी</p>	जमीनमुनी खनिएको खाल्डो माथि दिसा गर्ने प्वाल भएको ठाउँमा कंक्रीटको स्लाब राखिएको हुन्छ । गन्ध कम गर्न खाल्डोमा भेन्टिलेशनको व्यवस्था गरिएको हुन्छ ।	<ol style="list-style-type: none"> बनाउन र मर्मत गर्न सजिलो एवं सस्तो । स्थानीय रूपमा उपलब्ध निर्माण सामग्रीको अत्याधिक प्रयोग गर्न सकिने । भिँगा, किरा आदिको कम समस्या । 	<ol style="list-style-type: none"> पानी वा वर्षाको कारण खाल्डो भत्किन सक्ने । जमिन मुनीको पानी प्रदुपणको समस्या । भूमिगत पानीको सतह उच्च भएको ठाउँमा बनाउन नसकिने ।
 <p>सुलभ चर्पी</p>	यसमा दिसा संकलनको लागि कंक्रीट, रिंग, ढुङ्गा वा ईटाबाट खाल्डो बनाइन्छ र पानी जम्ने खालको प्वाल प्रयोग गरिन्छ । यसमा भेन्टिलेशनको व्यवस्था पनि गरिएको हुन्छ ।	<ol style="list-style-type: none"> घरभित्र पनि बनाउन सकिने । टिकाउ । भिँगा, किरा आदिको समस्या नहुने । 	<ol style="list-style-type: none"> पानी थैरै चाहिने । भूमिगत पानीको सतह उच्च भएको ठाउँमा बनाउन नसकिने ।
 <p>सेप्टिक ट्यांकी सहितको चर्पी</p>	यसमा पानी नचुहिने खालको सेप्टिक ट्यांकी बनाइएको हुन्छ । जसलाई समय समयमा खाली गर्नु पर्दछ । यसमा पनि पानी जम्ने खालको प्यान प्रयोग गरिन्छ भने भेन्टिलेशनको व्यवस्था पनि गरिएको हुन्छ ।	<ol style="list-style-type: none"> घरभित्र पनि बनाउन सकिने । टिकाउ तथा भिँगा, किरा, गन्ध आदिको समस्या नहुने । भूमिगत पानीको सतह उच्च भएको ठाउँमा पनि बनाउन सकिने । 	<ol style="list-style-type: none"> ठाउँ बढी चाहिने । पानी थैरै चाहिने । निर्माण तथा संचालन खर्च महँगो ।
 <p>बायोग्यास सहितको</p>	यसमा सेप्टिक ट्यांकीको सट्टा गोबर ग्याँस च्याम्बर बनाइएको हुन्छ । यसमा पनि पानी जम्ने खालको प्यान प्रयोग गरिन्छ ।	<ol style="list-style-type: none"> खेर जाने फोहरबाट ग्याँस उत्पादन हुने । गन्ध, वातावरण प्रदुपणको सम्भावना नरहने । गन्ध, वातावरण प्रदुपणको सम्भावना नरहने । 	<ol style="list-style-type: none"> ठाउँ बढी चाहिने एवं महँगो । चर्पी सफा गर्दा साबुनपानी, हाँपिक थैरै प्रयोग गरेमा बायोग्याँसलाई हानी पुग्ने ।
 <p>मल चर्पी</p>	यो चलनचल्तीको चर्पी भन्दा फरक प्रकारको चर्पी हो । यसमा दिसा र पिसाबको लागि छुट्टाछुट्टै प्वाल भएको नयाँ प्रकारको प्यानको प्रयोग गरिन्छ । मलचर्पी मुख्यगरी दुई प्रकारको हुन्छ - सुख्खा मलचर्पी र चिप्ने मलचर्पी ।	<ol style="list-style-type: none"> भूमिगत पानीको सतह उच्च भएको ठाउँमा पनि बनाउन सकिने । खेर जाने दिसा पिसाबलाई मलको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने । मल खरिदमा लाग्ने खर्चमा कटौती । वातावरण प्रदुपण तथा फोहरपानी उत्पादनमा कमि । 	<ol style="list-style-type: none"> मानव मलमूत्र प्रयोग गर्न घिन मान्ने । चलनचल्तीको चर्पीभन्दा प्रयोगमा अलिकति कम्फर्टिलो । नीलो मान्छे वा आगन्तुकले प्रयोग गर्न नजान्ने । जग्गा जमिन वा खेतीपानी नभएमा मलमूत्र प्रयोगको समस्या हुने ।

चर्पी निर्माण वा प्रयोग मात्रै सरसफाइ होइन ।

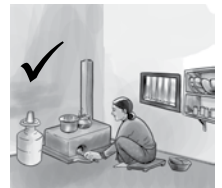
फोहरपानी व्यवस्थापन

फोहरमैला व्यवस्थापन

व्यक्तिगत सरसफाइ

भान्साको थुँवा व्यवस्थापन

“सु-स्वास्थ्य” परियोजना

(Su-SWASTHA-Safe Water, Sanitation and Hygiene for all in Surkhet)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

eawag
aquatic research 000

